"TKP'nin Sesi" (birinci band) 11. ve 12. Ocak 1986

Cum. ve Pazar

Bu yayınımızda şunları dinliyeceksiniz:

1. Nerede bir yoldaş varsa TKP oradadır programında:

-Yazı: Canlı tartışma devam ediyor (Haz. Eng.) Spk: Den.

- Atılım'ın 1 Ocak sayısından: Her zaman uyanık olmalıyız" (tekrar)

- Yol ve Amaç dergisinin 10. sayısından: Politik ajitasyonumuzda bildiri (2. bölümünü)

2. Kürtçe yayınımızı Ş.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

15.1.86

NEREDE BİR YOLDAŞ VARSA TKP ORADADIR

Bu programımızda önce " Canlı tartışma devam ediyor" başlıklı yazımızı sunacağız. Ardından, TKP MK organı Atılım'ın 1 Ocak günlü sayısının parti yaşamı sayfasında yer alan İstanbul'dan Cem Erkan'ın "Her zaman uyanık olmalıyız" başlıklı yazısını dinleyebilirsiniz. Son olarak, Yol ve Amaç dergisinde yer alan "Politik ajitasyonumuzda bildiri" yazısından bir bölüm daha sunacağız.

Program müziği ---- B - 174

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

Engin,11.1.1986

CANLI TARTIŞMA DEVAM EDİYOR

SBKP'nin 27. Kongre belge taslakları üzerine tartışma,Sovyetler Birliği'nde toplumsal yaşamı belirleyen bir olgu olmaya devam ediyor. Sovyet halkı,Sovyet komünistleri ,yeni yıla canlı,yapıcı bir tartışma içinde girdi. 1919'dan bu yana parti üyesi olan Osinovski adındaki bir komünist,tartışmanın niteliği konusundaki izlenimlerini İrkutsk Bölge Parti Konferansında şu sözlerle dile getirdi:"Uzun bir zamandan beri böylesine canlı,yapıcı ve köklü bir tartışmaya tanık olmadım."

Tartışmanın kapsamını, SBKP MK organı "Pravda" gazetesine gelen mektupların sayısı da somut biçimde ortaya koyuyor.Örneğin, 27 Aralık 1985 gününe kadar yalnızca Pravda gazetesine, 27. Kongre belge taslakları üzerine görüş,öneri,eleştiri yönelten tam 12 bin mektup geldi.

Bu mektuplardan birisi,felsefe profesörü Bagramov'un "sınıfsal ve ulusal ilişkiler : karşılıklı etkileşmenin niteliği" başlığını taşıyor.20 Aralık günlü Pravda gazetesinde yayınlanan bu mektup, SBKP'nin 27. Kongresi için hazırlanan tüzük taslağına bir ek getiriyor. Tüzüğün,temel parti örgütlerinin görevleri bölümünde temel örgütün emekçileri komünizm ülkülerine,halklararası dostluk ruhunda eğitmekle yükümlü olduğunu belirten maddesine,Bagramov, bir ek yapılmasını öneriyor. Emekçilerin tek bir aileye,Sovyet halkına ait olma bilincine karşı en küçük bir karşı çıkışa, hoşgörüsüzlük gösterilmeyeceğinin eklenmesini istiyor.

Bagramov,bu ek önerisini Marksizm-Leninizm ve SBKP'nin öne koyduğu adım adım komünizmi gerçekleştirmek hedefiyle gerekçelendiriyor. Şöyle:

— Yüce Lenin tarafından kurulan Sovyetler Birliği,sosyalizm ülkülerinin proleter enternasyonalizminin yaşama geçirilmesinin canlı bir simgesidir.Marksizm,ulusal sorun ile toplumun sosyal-sınıfsal yapısı ve egemen mülkiyet biçimi arasındaki organik bağı ortaya koydu. Burjuvazinin, uluslar ile sınıfların bağımsız temellere dayandığı

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

yolundaki görüşlerini çürüttü,emekçilerin sınıfsal çıkarlarının ortak olduğunun unutturulmasınaya çalışılmasını da,ulusal faktörün nihilist bir davranışla görmezlikten gelinmesini de kınadı.

Bagramov,daha sonra şöyle diyor: daha sonra yazısında,Leninci ulusal politika ilkelerinin Rus halkının enternasyonal görevini yerine getirmesiyle çok büyük politik ve ekonomik sonuçlar verdiğini belirterek,şöyle diyor:

Sovyet yaşam tarzının enternasyonalizmi,sosyalist toplumun önemli üstünlüklerinden biridir.Gerçek halk egemenliği,tüm ulusların ve halkların temsilcilerinin ülke yönetimine geniş olarak katılması,tüm ulus ve halkların toplumsal yaşamın tüm alanlarındaki hak eşitliği,Sovyetler Birliği'nin geliştirilmesi için yaratıcı çalışma,bunun en inandırıcı kanıtlarıdır...Yeni tarihsel topluluğun,Sovyet halkının oluşması ve gelişmesi,yaşamın tüm alanlarında enternasyonalleşmeyi teşvik ediyor. Bütünsel,birleşik Sovyet halkı,toplumsal yaşamda tüm uluslardan emekçilerin yaşamsal çıkarı yasal gereksinimleri ve ilerici istemlerinin hepbirlikte,enternasyonal bütünde dile getirildiği toplumun en yüksek biçiminin bir modeli olduğunu göstermektedir...Sovyetler Birliği'nde yeni tarihsel topluluk,her birinin gür gelişmesi için tüm olanaklara sahip olduğu yüzden fazla ulus,halk ve etnik grubu birleştiren bu tarihsel topluluk, bu tür engelleri çoktan ortadan kaldırmıştır. Sosyalizm ulusal farkları değil,ulusların yaşamını zehirleyen özel mülkiyet biçimini ortadan kaldırıyor.Kapitalizm ise canlı ulusal filizleri ulusal devedikenlerine dönüştürüyor.Komünist formasyonda... Sovyetler Birliği'nde tarihte ilk kez ülkenin çokuluslu yapısı zayıflık kaynağı olmaktan çıkmış,güç ve gelişme kaynağına dönüşmüştür.

Toplumsal gelişmede sosyalizm aşamasında ulusal farkların tümüyle ortadan kalkması söz konusu değildir.Bu aşamada daha kapitalizmin uluslar arasındaki farklardan, halklararasında düşmanlık yaratmak ve onları birbirinden uzaklaştırmak için yararlanmasına son vermek,burjuva toplumunun uluslar arasına diktiği engelleri ortadan kaldırmak söz konusudur.

Bu gücün kaynağı ise,bütün ulusların ve halkların kendilerini bir tek ailenin,Sovyet halkının parçası olarak görmelerinden kaynaklandığı

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

Bagramov, bu gücün kaynağının tüm ulusların ve halkların kendilerini bir tek ailenin, Sovyet halkının parçası olarak görmelerinden kaynaklandığını belirterek, tüzüğe biraz önce aktardığımız ekin yapılmasını öneriyor.

~~Kuşkusuz~~ Bu konu, ~~tartışmaları içinde yer alan~~ SBKP'nin 27. Kongre belgelerinin tartışılmasında ele alınan konuların yalnızca bir tanesidir. MK'mizin 5. Plenumunda belirtildiği gibi, bunlar, "bizim teorik hazinemizi de çok daha zenginleştirecektir."

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

11.1.1986 Şrf.

K. 207
K. 271
K. 291.

TKP'nin Sesi
Kürtçe
Konu: Kürdistan'daki son baskılar ve bir cezaevi mektubu

Heya iro me gelek caran disakır.Tentêla gelê Kurd,jiyina gelê Kurd tu kes nıkare qasê wi baş bızanıbe û jê ra qısebıke.

~~Bûyerên der-dora Diyarbekırê~~ Bırayek me bı navê Zordesti Bese bûyerên der-dora Diyarbekırê dınivise û jı me ra dışine.Ev bûyer ji nişandıkın cunta faşist bı xwinxweri êrişdıkıne ser Kurdan.Ça bırayê me Zordesti Bese qısedıke,dı demên axırin operasyonên komandoyan lı hêla Çermik,Çunguş têye gurkırın.Lı wan deran dı gundên çiyayan da waxtê qomando dıkevıne hundurê operasyonan gundiyan dajone pêşiya xwe.Ahaki dıxebıtın hıgê hevketınek pêkwere gundiyên Kurd weka mertalek bıemılinın.Paşê ji eşkerebıkın terorist gulle berdane gundiyan.U ahaki gelê Tırkiyê

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

bıxapinın.

Disa dı van operasyonan da têne gundan û gundiyan lı aliyek berefdıkın.Dıxebıtın ku gundi muxbiriyê bıkın.Hıngê gundi ev daxweziya çepel qebûlnakın,qomando dıçıne dıbıstanan û jı wana dıpırsın "we lı van derdora kesên çekdar dit yan na?".Dema han dema nêçiran e.Jı vi sedemê pêştaye gelek nêçirvar dest bı tıfıng dıgerın.Çawê gelek zarûkan ji bı van dıkeve.Jı vî sedemêye zarûk bersıvê qomandoyan/bı gotınên "belê me dit" dıdın.Ser vi qomando dıçıne ser gundiyan,û we çıma hêzên dewletê xapand,dest bı lêdanan û feleqan dıkın.Gundiyan dı bın zordestiyên gıran da dıgrın. Ev qomandoyan jı Adiyeman,Elaziz û Diyarbekırê tinın. Ev qomando lı wargehên karkerên Beraja Qereqayayê hatıne cikırın.U lı vê derê lı ser karkeran ji zordestiyê dıdominın.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

Bırayê me Zordesti Bese nama xwe dıdomine û wenê han ji dınıvise: Jı sedemên zordesti û terora qomandoyan gelek gundiyên Kurd mecbûr dıminın gundê xwe, warê xwe erdê xwe bıterikinın herıne bajaran. Dı demê axırin da jı Hani, Çunguş, Çermik û gundên wan gelek mal hatın lı Diyarbekır ciwarbûn. Gelek zarûkên xanxmaxî dıbıstani ya van malan ji hene. Ji sedemê neqlê xwendevanan gelek derd û kulên nû derdıkeve holê. Jı xwe gelek gundı ji mal, erd û xaniyên xwe erzan erzan jı dest derdıxinın.

Xwişk û bırayên delal. Lı der dora Diyarbekır ne ev tenê têne xxdomandın. Lı navça Diyarbekır ji operasyonên polêzan bê navber têye pêkanin. Bexiya Gelekbû komên polêzan qehvexanan deredıkırın, mırovan berefdıkırın dıbırın. Ev car polêzên sıvil dı nav gelê û mak qehwexanan da dıkerın. Kê dıxwezın bı hıcceta

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

tu têyi gerin" hıldıdın dıbın,Bı kurti em bıbêjın lı tu dereki rehetê nadıne karkerên,xebatkarên Kurd.Ew dıxwezın gelê Kurd bıtelinın,çawê wi bıtırsinin.Jı tekoşina rızgariyê bıhevinın. Hun dızanın.Bona bıkarıbın bıgihijıne armanca han gelek welatparêzên Kurd hatın gırtın.U ev dı gırtigeha Diyarbekırê da lı bın hezar cûre zordestiyê da jiyin.Dı hundurê van gırtiyan da gelek pirek ji hebûn.Pirekên Kurd û Tırk ji jı sedemê "paraztına mafên netewi yên gelê Kurd hatın darazkırın,hatın hepskırın Jı van pirekan yek bı salan gırtigeha Diyarbekırê razaye.Paşê gihiştiye azadiya xwe.U jı me ra jı jiyina gırtigehê behsdıke. Rojênberxwedana Diyarbekır qıse dıke.Ev name bı Tırki hatiye nıvisandın.Em vêga dıxwezın kılamek bıdıne we guhdarikırın. Paşê ji ev nama xwişka xwe bı zımanê Kurdi pêşkeşi we bıkın.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Beriya du salan lı gırtigeha leşkeri ya Diyarbekırê da gırtibûm.Em weka gırtiyan na,weka hêsiran dıjiyan.Lêdan dı jiyina rojeki da bubû qetek me.Azinên rênc û tedayên wıssa dıemılandın qe nakevıne seriyan.Her gırtiya ku dıhate gırtigehê berê pêşin dı hevşa sinamayê da jı bın lêdanek dıhate derbaskırın. Ev torena perginandınê bû.Paşê hucre hêviya gırtiyan bû ku ev hucre bı ava laxımê hatıbûn tıjikırın.Dı berfê da çehlkırın, miz dane fırkırın,mışk û mêş dane xwerın bırek azinên rênc û tedayê bû.Bı şıvan mırovan heya bıxerıqe dıkutan.Bı rojan em tibırçi,bê xwev dıhatın hiştın.Axıriya van rênc û tedan gelek gırti hatın kuştın.Gelek seqet man,hetıkin,din bûn.

Rojên me bı gotına marşên şoven ku ev bı zorê dıhatın jıberkırın,derbasdıbû.Gelek nexweşi dı nav me da ci bıbû.Hejmarê

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

damaviyan roj bı roj zêdedıbûn.Me nıkarıbû bêhna paqış bıkşinın,nıkarıbû ruyê rojê bıbinın.Heqê me tune bû ku em name bışinıne malên xwe.Dırêjahiya hevditınan du deqqe bû.

Armanca wan me hetıkandın,qırkırın bû.Qardiyan dıgotın,"hun nıkarın jıvra sax derkevın.Hun derkevın ji ancax dıkarın dinbûyi derkevın"Bı rasti ji ahaki bû.Dı vê gırtigehê da xxxxx jiyin tıştek ecêb bû.Ev gerinên xırab me gırtiyan dıji rêbırına gırtigehê nêzikê hev kırıbû.Me dıkarıbû dı bın şertên heri gıran da ji pariyek nan dı nav xwe da parevekım.

Em rojek bı dengên halanan şiyarbûn.Deng pêl pêl dıweşiyan, lêdıkete dıvarên sar yên gırtigehê zımmin dıda. "Bınre rênc û teda,Bese ev rênc teda". Ev deng bı hêrsa salan bılınddıbûn. Hê qaxûşek xılasnekır ya dın dıda destpêkırın.Me jı ranzan

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

xwe avête jêr,lı hev cıviyan.Gırtiyên kevn gotın "Berxwedan destpêkır" Careki dın derketıne ser ranzan,me dest avête pêçikan û bersıva gırtiyên mêr da."Anera meyê mırovatiyê wê rênckaran bındestbıke"

Rêbırına gırtigehê dıxebıte qaxuşa jınan jı qaxuşên dın dûr bıgrın.Em nıkarın gırtiyên mêr bıbinın.Lê mêjûyê me,dılê me lı cem wana ye.Kes nıkare ~~j~~ me jı hev bıqetine.Dı qoxuşame da keçıkek pıçûçık heye ew ji dıqire "Bımre rênc û teda.Gelêkê me nıkare hêstırên çawên xwe bıgre.Hêcan û pejnên me gihiştye hêsiyê.Em daketıne govendê.Me mıl da mılê hev.Xatiyên meyên pir serê govêndê dıkşinın.Keçıkek civan lı ser masê çepık dıgre.

Ahaki me rojiya sê roji da destpêkırın.Rêbırına gırtigehê kete hundur,hemû xwerınan,hemû cıxaran hılda bır,poşê gotın

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

cıxarê ji nekşının ku greva we ya bırçibûnê tam bıbe."Dı axıriya qedandına greva bırçibûnê jı qoridoran deng bılındbûn.Qomando dırevın.Deri vedıbın,tên gırtınHıngê dıçe deng ber bı qaxûşa me tê.Me dest bı guhdariyê kır.Hemû gırtiyan bere bere berefdıkıne hefşa sinamayê û tev bıhevra jı bın şıvan derbasdıkın.Hefşa Sinamayê lı hemberê qaxûşa jınan bû.Jı vi sedemê ye me dıkarıbû hemû dengan guhdaribıkın.15 roj pey hev,şev-roj me qêrina mırovan guhdarikır.Bona pındambıkın ku ev deng derkevın dervayê gırtigehê bı hoperloran muziq dıdan weşandın.Lê hoperlor nıkarıbûn qêrina mırovan hundabıkın.

Hınek qaxûş barikat çêdıkın,nahêlın leşger bıkevıne hundur. Leşger bı rojan nıkarıbûn bıkevıne hundurê van qaxûşan.Jı qolordiyê timên qomandoyan anin.Hıngê berxwedan domkır,kes neçû

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

dadgehan.Me dıxebıtin bı zorê bıbıne mehkeman.Jı qaxûşa pirekan yên ku mıhkemên wan hene bı kaşkırınê bırın.Ew ji lı mehkemê pêkaninên gırtigehê eşkerekırın.

Qaxûşan belakırın,kesên ku jı bona xwe bı xeteri dıbinın bırıbûna qaxûşa hucran.Dı hefşa sinamayê û hemamê da pırskırın dıdomandın û bona xwe cehşan bıbinın.Hemû pot-palasên gırtiyan hat berefkırın,gırti tazi hatın hiştın.Ava bı taziq rodıkıne qaxûşan,xwerın nadın.

Dıji hemû zordesti û lêdanan pêkneanin berxwedanê bışkênın. Halanên me disa bılınddıbın.Tevê qêrinên ku jı hefşa sinemayê bılınddıbe ,dengê "Bese rênc û teda" ji bılınddıbe.Şevan hemû gırti bıhevra me kılaman dıstıra.Qaxûş deng dıdına hevdû.Dı reşayi şevêda dengê heval,heval bılınddıbû. Hınek gırti hebûn

ciyê wan nedıhate zanin.Roĝên hevditınan malbatên me lı ber derê gırtigehê berefdıbûn,deriyê gırtigehê dıdane ber ~~xxxxxx~~ kevıran.Dengê lori û stranan dıgihişte hundurê qaxûşan.Dayikên ku nıkarıbûne jı zarên xwe xeberek bıstinın pêşiya derê gırtigehê neterıkandın.Paşê navê gırtiyên ku lı nexweşgehê da ne hat dardakırın.

Berxwedan nêzikê du mehan domkır.Jı kesên ku ketıbûne bırçibûna mırınê hınek seqet man.Jı qaxûşa me jınan 4 hevalê me ketıbûne bırçibûna mırınê.

Ev berxwedana meyê lı Gırtigeha Diyarbekırê nişanê me kır, yekitiya gırtiyan bı pıştekiya malbatê wan dıkare hemû cûre ~~xê~~ rênc û tedayê,hemû zordestiyan bê dawi bıhêle.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI